

BEMÆRKNINGER ANGAAENDE DE I STAUDINGER-
WOCKE'S KATALOG OPFÖRTE VARIATIONER
AF CARADRINA QUADRIPUNCTATA F.

AF

W. M. SCHÖYEN.

I nærværende Tidsskrifts første Aargang (p. 92—93 & T. I. fig. 3) har Dr. SPÅNGBERG gennem en ny Beskrivelse og Afbildning af *Noctua leucoptera* THUNBG. (1791) igjen bragt frem i Erindringen dette saa omtrent aldeles forglemte Navn, der intet Sted citeres af STAUDINGER i hans bekjendte Katalog. I sine »Beiträge zur Schmetterlingskunde» (II. p. 202) har imidlertid allerede WERNEBURG henført denne THUNBERG's Art under *Caradr. quadripunctata*, hvoraf den ogsaa af SPÅNGBERG (l. c.) erklæres for at være en Varietet, medens WALLENGREN (Index Noct. et Geom.) har opført den som en egen Art. Gjennem min Ven Dr. AURIVILLIUS har jeg modtaget et typisk Exemplar fra Vestmanland af denne Form, og ved nu at sammenligne dette med et iaar fra Dr. TENGSTROM modtaget Exemplar fra Kexholm i Finland af hans i »Cat. Lep. Faun. Fenn. præc.» opstillede *var. cinerascens* (= *menetriesii* KRETSCHM.) af *C. quadripunctata* finder jeg, att begge er fuldkommen identiske. Her fra Norge besidder jeg ogsaa et aldeles lignende Exemplar fra Gudbrandsdalen, fanget i Aaret 1876, hvilket jeg ligeledes har anseet som en Varietet af *quadripunctata*. Imidlertid turde dette være et Spørgsmaal, der fortjener nøiere Granskning, hvorfor jeg vil anbefale den her omhandlede Form til Lepidopterologernes specielle Opmærksomhed. Allerede i sin Katalog opkaster TENGSTROM Spørgsmaalet: »An propria species?» og anfører, at medens Ho-

vedformen viser sig allerede fra Slutningen af Mai, har han paa samme Steder kun observeret Formen *cinerascens* fra medio Juli.¹ I en Skrivelse af 24:de Marts d. A. erklærer han den for en sikkert god Art, konstant i sit Udseende. Tilligemed det nævnte Exemplar af *cinerascens* sendte han mig ved samme Leilighed ogsaa et typiskt Exemplar af den i Finland almindelige Form af *quadripunctata*, hvilket endog fjerner sig vel saa meget fra *leucoptera*, som mange af mine norske Individer af Hovedformen. Jeg har af denne sidste i Söndmöre paa Vestkysten af Landet fundet Exemplarer med hvidere Bagvinger end sædvanligt, dog ikke som hos *leucoptera*, og da desuden Forvingernes Farve er den normale brungulagtige graa og ikke viser nogen Tilbøielighed til at nærme sig den for *leucoptera* eiendommelige, ensfarvet askegraa Tone, saa kan disse Exemplarer ikke siges at danne nogen tydelig Overgangsform. Det bliver derfor at undersøge, om der enten kan paavises saadanne tilstrækkelig tydelige Mellemløst, der forbinde *quadripunctata* med *leucoptera*, eller om disses Forskjellighed muligens skulde være betinget i forskellige Generationer. TENGSTRÖM'S Bemærkning angaaende deres forskellige Flyvetid er i denne Henseende at lægge Mærke til. For Danmarks Vedkommende anfører HAAS (Naturh. Tidskr. 3 R. 9:de B. p. 456), at Arten der foruden i Juni og Juli, som er den almindelige Flyvetid, undertiden ogsaa optræder i friske Exemplarer fra Midten af August til sidst i September, hvilke da overvintre; men nogen Forskjel i Udseendet mellem begge Generationer omtaler han ikke, ligesaa lidt som jeg kan erindre hos nogen anden Forfatter at have seet anført noget desangaaende. Hvordan nu end Forholdet mellem begge disse Former maa være, saa bliver i hvert Fald altsaa i Henhold til det ovenfor oplyste *leucoptera* THBG. at slaa sammen med STAUDINGER'S 1549. a.: *menetriesii* KRETSCHM. = *cinerascens* TENGSTR., hvilke begge sidstnævnte Navne maa indgaa som Synonymer under hint, der som det ældste har Forrangen.

Angaaende den anden i Staudinger-Katalogen opførte Varietet, *grisea* Ev., har — som det vistnok vil være en Flerhed af

¹ SCHILD. fangede ogsaa denne samme Form i 1871 ved Kuusamo i Begyndelsen af August (Stett. Ent. Zeit. 1874. p. 68).

Tidskriftets Læsere bekendt — allerede KEFERSTEIN i »Stett. Ent. Zeit.» 1872 (p. 362) udtalt, at samme utvivlsomt bör ansees som en selvstændig, god Art, der intet har med *quadripunctata* at gjøre, men som rimeligvis er identisk med *C. petræa* TENGSTR. (Stdgr. Kat. N:o 1557). Det turde i denne Anledning være af Interesse at meddele, at ogsaa TENGSTRÖM selv er kommet til samme Anskuelse angaaende Identiteten af disse to. Han har nemlig sendt mig et Exemplar fra Karelen, betegnet som »*petræa* m. = *grisea* Ev.» med Tillæg, att denne ligesaa vel som foregaaende (*menetriesii* = *cinerascens*) viser sig som en konstant og god Art.

Den tredie Varietet, *congesta* LD., fra Altai kjender jeg ikke. STAUDINGER'S Spørgsmaal i Katalogen: »*eadem cum præc.?*» (d. e. *grisea* Ev.) maa imidlertid bortfalde, efterat det er oplyst, at *grisea* Ev. og *petræa* TENGSTR. er identiske. Derimod turde der kanske være mere Grund til at spørge om, hvorvidt den i Virkeligheden ikke maatte være identisk med — eller ialfald kun skille sig mindre væsentligt fra — *leucoptera* THBG. Det för omtalte typiske Exemplar af denne sidste fra Gudbrandsdalen blev nemlig af Prof. ZELLER, hvem jeg i sin Tid sendte det til Paasyn, betegnet som: »*Caradr. quadripunctata* mit so rein weissen Hinterflügel, dass sie der *congesta* sehr nahe kommt.» (*Petræa* har som bekendt graa Bagvinger.) At STAUDINGER selv anser *congesta* for en dubiös Form, kan man slutte deraf, at den i hans nyeste Prislise, N:o XXIV (1880), er opført med Tillægget: »(bon. sp.?)». Overhovedet lader *C. quadripunctata* og de den nærmest staaende Former til at være omtrent ligesaa vanskelige at holde skarpt ud fra hinanden, som Tilfældet er med *Agrotis tritici*-Gruppen. Et nærmere Studium af Larverne og deres Udvikling vil vistnok udkræves for med nogenlunde Sikkerhed at kunne afgjøre, hvad der her hörer sammen og hvad der er skilte Arter.

OBS! I min i forrige Hefte p. 119—124 indtagne Afhandling forekomme følgende Trykfeil, der bedes rettede:

P. 119 Linie 5 f. n.: stattgefunden, læs: stattgefunden,

» 120 » 17 f. o.: *Harpyia* HB. (?) v. *Bifida Saltensis*, læs: *Harpyia Bifida* HB. (?) v. *Saltensis*.

- Paa den tilhørende Planche er paa figg. 3 og 4 Forvingernes Grundfarve ikke bleven tilstrækkelig mørk, hvorfor Tegningerne træde for skarpt frem, navnlig paa fig. 4. Figg. 5 og 6 har ligeledes altfor skarpt fremtrædende Tegninger; specielt udmærker den fig. 6 afbildede Form sig i Virkeligheden ved lysere Farver og mere udviskede Tegninger end Hovedformen, væsentlig som Følge af den langt tyndere Bestøvning.
- P. 120 Linie 2 f. n.: Kunsamo, læs: Kuusamo.
 - » 121 » 6 f. o.: (?), læs: (♂).
 - » 121 » 12 f. n.: Ausschen, læs: Aussehen.
 - » 122 » 6 f. o.: abweichendes der, læs: abweichendes Aussehen der.
 - » 122 » 14 f. n.: Kirkenas, læs: Kirkenæs.
 - » 123 » 4 f. o.: Alekryarg, læs: Aleknjarg.
 - » 123 » 12 f. n.: Bergen, læs: Bergtjn.

Paa den tilhørende Planche er paa figg. 3 og 4 Forvingernes Grundfarve ikke bleven tilstrækkelig mørk, hvorfor Tegningerne træde for skarpt frem, navnlig paa fig. 4. Figg. 5 og 6 har ligeledes altfor skarpt fremtrædende Tegninger; specielt udmærker den fig. 6 afbildede Form sig i Virkeligheden ved lysere Farver og mere udviskede Tegninger end Hovedformen, væsentlig som Følge af den langt tyndere Bestøvning.

RÉSUMÉS.

(P. 177 du texte.)

H.-D.-J. WALLENGREN: *Note sur les Tipulides de la Scandinavie.*

L'auteur donne sous ce titre un aperçu systématique des Tipulides de la Scandinavie, aperçu dans lequel il établit les nouveaux genres suivants:

De *Limnobia variicornis* ZETT., le genre nouveau *Nasiterna*; de *Trichocera hirtipennis* SIEBKE, le genre *Diazoma*; de *Limnobia bifurcata* ZETT., le genre *Verucina*; enfin, des types *Limnobia alpina*, *juvenilis* et *virgo* de ZETTERSTEDT, le genre *Ninguis*. Les diagnoses génériques sont communiquées en latin dans le texte.

(P. 209 du texte.)

O.-TH. SANDAHL: *Petites communications.*

L'auteur fournit, tant d'après ses observations et ses trouvailles propres, que sur des communications écrites d'autres entomologistes, des données sur de nouveaux lieux de trouvaille d'insectes rares pour la faune de notre pays, insectes parmi lesquels les suivants ont droit à une mention spéciale par la raison qu'ils n'avaient pas encore été découverts jusqu'ici en Suède.